

Obsah

Na úvod	7
Než se dáte do čtení	9
Všechno nějak začíná	11
Odpoledne ve starém žulovém lomu	18
V pískovcových skalách	25
Co našli v Nové Vsi u Kolína	36
Zkamenělý mikrosvět	44
Minerály pod mikroskopem	54
Na Kozákově	59
Odpoledne se sopkami	70
Co si přivezli z dovolené	79
Na haldě rudného dolu u Příbrami	87
V lomu u Miličína	95
Jak brousili kameny	101
Na Blaníku a v okolí	106
Příběh oblázků	114
Vrstvy, vrstvy, vrstvy	123
Co je uvnitř Země	132
Co dovede vítr a voda	139
O pouštích z ledu	145
Na výletě v Koněprusech	152
Sesuv	159
Stroj času aneb cesta do pravěku začíná	164
Štíty a mikrokontinenty	169

Obsah

Výlet na Zbraslav	176
Život ve starohorách aneb výlet na Kokšín	182
Kambričtí trilobiti	189
Cesta za kambrickými trilobity	194
Ordovik nás volá	203
Ještě chvílku v ordoviku	208
Sopky pod hladinou moře	213
Plavbou v teplém silurském moři až do devonu	221
V Koněprusech na útesu	229
Bouře a zánik mikrokontinentů	235
Na Ovčíně	240
V Dolní Kalné	245
Na Broumovsku	254
V triasu a křídě	260
V Karpatech	266
V severních Čechách	274
Českým středohořím na hnědé uhlí	285
Za sopkami severu a zpět domů	299
Za čtvrtohorními usazeninami po Praze	308
V geologických muzeích Přírodovědecké fakulty	317
Překvapení	324

Na úvod

Dlouho jsem přemýšlel, jak knížku pojmenovat. První název, který jsem jí dal, jsem brzy zavrhl, a pak dlouho, dlouho kombinoval slova, která by mohla vystihnout její náplň. A to tak dlouho, až jsem se k tomu prvnímu názvu opět dopracoval. Neboť prázdniny mají být veselé a mají být také objevné a pokud možno mají i rozvíjet fantazii. Snad se mi to podařilo. Děti vstoupily do říše geologie, kde se jim stal průvodcem jejich děda, vysloužilý geolog, autor povídaní. Děda je něco jako geologický děd Vševěd, ale to jenom proto, že čerpá své znalosti hlavně z literatury a snaží se je převést do dětské řeči. Někdy se mu to povede, jindy méně, ale dovede odpovědět na každou otázku. Aby se však vyvaroval spousty omylů, konzultoval většinu důležitých sdělení s odborníky, z nichž mnohé zvěčnil v knížce.

Při přípravě knihy tak poskytli dědovi rady, připomínky a fotografie mnozí přátelé, jimž patří srdečný dík. Byli to zejména Mgr. Jarmila Bezoušková, RNDr. Stanislav Čech, CSc., doc. PhDr. Petr Dostál, CSc., RNDr. Jaroslav Hromas, Mgr. Lucie Kettnerová-Kloubová, PhDr. Tomáš Kočí, Radomír Koňák, Jiří Kopecký, Ph.D., doc. RNDr. Martin Košťák, Ph.D., doc. RNDr. Petr Kraft, CSc., Ing. Petr Kuna, RNDr. Jiří Kvaček, CSc., RNDr. Jiří Li-tochleb, CSc., doc. RNDr. Jaroslav Marek, CSc., RNDr. Dobroslav Matějka, CSc., RNDr. Martin Mazuch, Ph.D., Kamila Šírová Motyčková, RNDr. Rudolf Prokop, CSc., RNDr. Tomáš Řídkošil, CSc., RNDr. Stanislav Štamberg, CSc., RNDr. Jan Sklenář, Ph.D., RNDr. Zdeněk Táborský, CSc., doc. RNDr. Vasilis Teodoridis, Ph.D.,

Na úvod

RNDr. Vojtěch Turek, CSc., RNDr. Radek Vodrážka, Ph.D., a Josef Votrubec z Kozákova.

Za kreslené obrázky, kterým vtiskl jemný a laskavý humor, autor knihy velmi děkuje Radku Šaričovi z České geologické služby v Praze.

Mé díky patří i mému bratru, Miroslavu Zieglerovi, že mi povolil uveřejnit své rekonstrukce pravěké historie Země.

Velké poděkování patří recenzentům knížky – RNDr. Zdeňce Petákové, CSc., a doc. RNDr. Zdeňku Kukalovi, DrSc. – za pečlivé posouzení knížky a mnohé konstruktivní připomínky, které přispěly k odborné a jazykové úrovni textu.

Zvláštní autorův dík patří také pracovníkům nakladatelství České geologické služby, zejména pak Mgr. Vlastě Čechové, PhDr. Olegu Manovi a Ing. Patriku Fiferovi za nekonečnou trpělivost a za práci při tiskové realizaci knížky.

Velmi děkuji také své paní Božence Lesné, která mě při psaní knížky všemožně podporovala, poskytla celou řadu rad a nápadů, jako dobrá řidička projela se mnou mnohé, veřejnými dopravními prostředky špatně přístupné lokality a měla se mnou nekonečnou trpělivost.

Praha, 7. února 2018

Václav Ziegler

